

BISKUPSTVÍ
LITOMĚŘICKÉ

Biskupství litoměřické
Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice
KANCLÉRSTVÍ – ARCHIV
Mgr. Martin Barus
tel.: (+420) 416 707 511 - ústředna
barus@dltm.cz
www.dltm.cz

FARNÍ KNIHOVNA TŘEBENICE

katalog

OBSAH

I. ÚVOD	3
Vývoj původce knihovního fondu.....	3
Vývoj a dějiny knihovního fondu.....	3
Charakteristika knihovního fondu.....	6
Signaturní systém	7
II. ZÁKLADNÍ EVIDENCE SVAZKŮ KNIŽNÍHO FONDU	9

I. ÚVOD

Vývoj původce knihovního fondu

První (avšak ne zcela jistá) písemná zmínka vztahující se ke Třebenicím pochází z roku 1227, kdy jsou uvedeny jako součást statků kláštera benediktinek od sv. Jiří na Pražském hradě.¹ S touto pozemkovou vrchností jsou pak osudy Třebenic pevně spjaty až do zrušení svatojiřského kláštera za josefínských reforem. Ačkoliv lze předpokládat vznik trebenické farnosti snad již ve 13. století, je její existence doložena až k roku 1352.² Podle Třebenic se tehdy dokonce nazýval i jeden z děkanátů. Již z předhusitské doby známe jmény některé ze zdejších plebánů. Během husitství se celá zdejší farnost přiklonila k utrakvismu, svatojiřské abatyše musely později své zdejší panství zastavit. Utrakvističtí kněží zde působili do roku 1599, kdy byl do Třebenic především z vůle pražského arcibiskupa v rámci nastupující rekatolizace uveden nový katolický kněz Ondřej. Místní jej zprvu nepřijali, ale postupně se zde obyvatelstvo přiklonilo ke katolické konfesi.³ Po Bílé hoře spravovali trebeničtí faráři široké okolí, včetně obvodů budoucích postupně se během druhé poloviny 17. století osamostatňovaných farností v Dlažkovicích, Sutomi, Milešově a Velemíně.⁴ Již v předhusitské době je v Třebenicích doložen výpomocný duchovní (kaplan), druhé kaplanské beneficium pak bylo založeno v roce 1732. V 19. století zde však působil vždy jen jeden kaplan, poslední takovýto výpomocný duchovní působil v Třebenicích v roce 1936. Obecně však lze konstatovat, že trebenická farnost byla kontinuálně obsazena od 14. do 20. století, v posledních desetiletích byla v několika případech spravována z Libochovic.

Vývoj a dějiny knihovního fondu

Jak je zmíněno níže, k dispozici máme nepochybné torzo původního fondu trebenické farní knihovny. Z tohoto důvodu také nebylo přistoupeno k podrobné archivní rešerši, ale byly

¹ CDB II, č. 378, s. 422.

² *Registra decimarum papalium*, ed. Wacław Wladiwoj Tomek, Praha 1873, s. 76.

³ August SEDLÁČEK, *Děje Třebenic*, Třebenice 1897, s. 26–27.

⁴ K osamostatnění velemínské farnosti však došlo až v roce 1841.

prostudovány pouze základní prameny.⁵ Ačkoliv nemáme přímý doklad o existenci skutečné institucionální farní knihovny, lze na základě některých dílčích pramenných zmínek předpokládat, že původní soubor knih nacházející se na třebenické faře mohl být – i s ohledem na výše zmíněnou kontinuitu farní správy – rozsáhlejšího charakteru.

Dochované inventáře nás však informují pouze o svazcích, které byly uloženy přímo v třebenickém farním kostele. Jednalo se o knihy, které byly především užívány při liturgii, o nichž nás informují nejstarší inventář třebenického kostela ze 60. let 18. století. Inventář z roku 1760⁶ přináší klasický přehled běžných liturgických knih – čtyři misály (z nichž jeden má vazbu pokrytou červeným sametem se stříbrným kováním), tři misály pro zádušní mše (dva již opotřebované), jednu pražskou agendu z roku 1700 a evangeliář z roku 1735. Na kostelním kůru se měl nacházet jeden tištěný kancionál z roku 1642, dva další z roku 1719 (zřejmě se jednalo o Božanovy Slavičky rajske), dva rukopisné zpěvníky prostředního formátu („*In quarto Scripti*“) a šest dalších menších zpěvníků („*libelli Cantuum, in duodecimo*“). Zřejmě rovněž na kůru, byť tato lokace není jistá, byl uložen rukopis „*Stupendus liber ab Anno 1575 ex quadrientis octuaginta circiter pellibus vitulinis, Seu Pergamena compactus*“, který lze bez jakýchkoliv pochybností identifikovat jako slavný Třebenický kancionál.⁷ Kostelní inventář dále zachycuje pět knih tištěných na přelomu 15. a 16. století, z nichž některé se podařilo ztotožnit se záznamy v současných databázích prvotisků a paleotypů:⁸

Původní záznam v inventáři	Identifikace
<i>Libri 8 Fratris Astexani de ordine fratrum minorum edii in folio Ao 1482 die 11 mensis maii, hi Libri in unum compactum vocantur Summa Astexani</i>	Astesanus de Ast, Summa de casibus conscientiae. Ed: Bartholomaeus de Bellatis and Gometius de Ulixbona, Nuremberg : Anton Koberger, 11 May 1482. ISTC ia01170000, ⁹ GW 02758 ¹⁰

⁵ Zkoumány byly zejména farní kroniky a farní inventáře uložené v ABL a ve fondu „Farní úřad Třebenice“ v SOKA Litoměřice se sídlem v Lovosicích, kde se však kromě jednoho níže citovaného inventáře, žádné další písemnosti relevantní pro dějiny tohoto knihovního fondu nenacházejí.

⁶ SOKA Litoměřice, FÚ Třebenice, inv. č. 34 – inventář kostela v Třebenicích 1760.

⁷ Tento rukopis z let 1574–1578 byl později, zřejmě až v 20. století, uložen na třebenické radnici, od roku 2012 je jako městský majetek deponován ve Státním oblastním archivu v Litoměřicích. K tomuto rukopisu srov. např. Josef Václav BOUCHAL, *Třebenický kancionál. Příspěvek k dějinám české knihy*. Hradec Králové [před r. 1917].

⁸ Za pomoc s identifikací těchto prvotisků děkuji kolegovi Filipu Krinkemu z Biskupství litoměřického.

⁹ Jedná se o odkaz na číslo daného titulu v unifikované mezinárodní databázi Incunabula Short Title Catalogue (<https://data.cerl.org/istc/search>).

¹⁰ Jedná se o odkaz na číslo daného titulu v unifikované databázi Gesamtkatalog der Wiegendrucke (<https://www.gesamtkatalogderwiegendrucke.de/>).

<i>Celebratissimi P. Bonaventurae ord. min. perlustratio in Arcana, testis Libri Sententiarum Ao 1500 in folio. Titulus hujus Libri incipit ita: Tertia Pars hujus Operos videlicet Tertius Sententiarum</i>	Jedná se pravděpodobně o: ¹¹ Petrus Lombardus, Sententiarum libri IV. Comm: S. Bonaventura. Add: Johannes Beckenhub: Tabula. Articuli in Anglia et Parisiis condemnati, Nuremberg : Anton Koberger 1500. ISTC ip00488000
<i>Margaritta decreti edita per fratrem Martin Ord. Predicatorum Capellanum Pontificium, et Poenitentiarium in folio ab Ao 1486</i>	Martinus Polonus, Margarita decreti seu Tabula Martiniana; avšak vzhledem k nejasnému označení připadají v úvahu dva tiskaři: ISTC im00323000 (Strassburg : [Printer of the 1483 Jordanus de Quedlinburg /Georg Husner/], 1 Sept. 1486) nebo ISTC im00324000 (Venice : Peregrinus de Pasqualibus, Bononiensis and Dominicus Bertochus, 2 Sept. 1486)
<i>Summa Angelica de Casibus Conscientiae per Ven. Fratrem Angelum der Claciao compilata in folio A. 1486</i>	Angelus de Clavasio, Summa angelica de casibus conscientiae. With additions by Hieronymus Tornieli, Chivasso : Jacobinus Suigus, 13 May 1486. ISTC ia00713000
<i>Expositio Decalogi Secundum fratrem Joannem Nider SS Thlia Professore ord. Praedicatorum in folio ab Ao ignoto</i>	

Tyto knihy zachycuje ve stejném znění také inventář z roku 1769.¹² V poněkud menší míře však eviduje kancionály – chybí jeden tištěný z roku 1719, oba rukopisné i oněch 6 drobných zpěvníků, stejně tak absentují zmínky o misálech. Oproti tomu jsou v inventáři zapsány dva české zpěvníky – jeden starý¹³ a další z roku 1760 určený pro nedělní mše,¹⁴ který třebenický měšťan Štěpán Brodský věnoval tamnímu literátskému bratrstvu.

V dalších inventářích se však již oněch pět tisků z přelomu 15. a 16. století neobjevuje a jejich osud nám tak uniká. To lze říci i o dalších knihách, neboť inventář z roku 1823¹⁵ neeviduje vůbec žádné, ani liturgické, a v inventáři z roku 1838 je zapsán pouze vcelku jednoznačně identifikovatelný Třebenický kancionál.¹⁶ Tím se v podstatě vyčerpávají jakékoliv pramenné zmínky o třebenické farní knihovně. Žádnou z dochovaných knih tak nelze ztotožnit

¹¹ Identifikace je nejistá, neboť třebenický inventář zmiňuje pouze třetí část tohoto Bonaventurova komentáře k sentencím Petra Lombarského.

¹² ABL, Archiv far I, Třebenice – inventář 1769.

¹³ „*Antiqui Libri Cantum Bohemicorum in folio*“.

¹⁴ „*Liber Bohemici Cantus ad Evangelia Domin: in 8vo ab Anno 1760*“.

¹⁵ ABL, Archiv far I, Třebenice – inventář 1823.

¹⁶ ABL, Archiv far I, Třebenice – inventář 1838.

s historickými pramennými podklady. Nelze přitom ani vyloučit velmi pozdní akvizici dochovaných svazků do farní knihovny.

Kdy a jakým způsobem byl dochovaný knižní soubor odvezen z Třebenic, není známo. Zpracovatelem tohoto fondu byla knihovna „objevena“ v depozitáři Biskupství litoměřického v srpnu 2010 v rámci četných svozových materiálů. Tehdy bylo do fondu bezpečně zahrnuto šest svazků. Je však možné, že nebyly identifikovány všechny původní svazky, které se nejspíše dostaly do tzv. anonymního fondu Knihovny Biskupství litoměřického. Pokud opomineme tuto skutečnost, fond by měl být v současném dochování kompletní, neboť podle zjištění zpracovatele se na faře v Třebenicích žádné historické knihy nenacházejí.

První katalogizaci knihovny provedl v roce 2012 Martin Barus prostřednictvím speciální databáze na katalogizaci knih v programu Access. Tyto záznamy posloužily v listopadu 2018 jako základ pro novou katalogizaci v on-line knihovnickém programu Tritius.¹⁷ Zároveň byl v únoru 2019 sepsán i úvod k fondu.

Charakteristika knihovního fondu

Dochovaná část třebenické farní knihovny, tj. 5 titulů v 6 svazcích, tvoří pouhé torzo předpokládaného původního knihovního souboru. Jedná se o 4 staré tisky (v 5 svazcích) a 1 knihu (v 1 svazku) z tzv. historického fondu.¹⁸ Pokud jde o jazykovou stránku, je dominantní latina (5 svazků – z toho dva latinsko-německé slovníky), dále následuje němčina (zmíněným dvousvazkovým latinsko-německým slovníkem) a jeden titul je vytištěn v češtině.

Nejstarší (a zároveň zřejmě i nejzajímavější) knihou ve fondu jsou vzpomínky hraběnky Slavatové redigované Bartholomeem Christelem z roku 1694 (374 BIII1), další staré tisky pak pochází z konce 18. století. Svým původem se jedná výhradně o středoevropské tisky.

¹⁷ Podrobné katalogové záznamy těchto knih lze nalézt na https://muzeum.tritius.cz/library/bisklit/combined?area=-1&rows%5B0%5D.searchFieldItem=-71&rows%5B0%5D.relation=STR_STARTS&rows%5B0%5D.value=374&rows%5B1%5D.operator=AND&rows%5B1%5D.searchFieldItem=-21&rows%5B1%5D.relation=STR_EQ&rows%5B1%5D.value=&rows%5B2%5D.operator=AND&rows%5B2%5D.searchFieldItem=-13&rows%5B2%5D.relation=STR_EQ&rows%5B2%5D.value=&csrf=e2c184de-a645-4666-9bb8-7cd12c119aea.

¹⁸ Tj. knih vytištěných mezi lety 1801–1860.

Pokud jde o obsahovou charakteristiku, překvapí především takřka úplná absence teologické literatury – výjimkou (a to i s ohledem na rok vydání) je česká postila z roku 1855. Jinak se jedná o antickou krásnou literaturu, slovník a memoáry.

Charakterizovat vnější vybavení tisků je také poměrně složité, vesměs se jedná o dobově obvyklé a ničím nevybočující vazby. Za pozornost však nepochybně stojí vazba Vergiliových „sebraných děl“ (374 CIII1), která má na obou deskách vytlačené zlatotiskové (byť značně setřelé) supralibros salcburského arcibiskupa Zikmunda III. Kryštofa von Schrattenbach.

Uvedená kniha patří zároveň k těm, u nichž lze charakterizovat vlastnické poznámky a další obdobné provenienční prvky a alespoň částečně tak popsat minulost daného svazku. Kniha vytištěná v roce 1748 byla – jak o tom svědčí slepotiskový štítek na jejím hřbetu („SALIBBUR. 1770“) a zmíněné zlatotiskové supralibros salcburského arcibiskupa Zikmunda III. Kryštofa von Schrattenbach (v opisu s „S.D.G.A.S.S.A.L.G.P“ = Sigismundus Dei Gratia Archiepiscopus Salisburgensis, Sedis Apostolicae Legatus, Germaniae Primas) na obou deskách - v roce 1770 začleněna do fondu salcburské knihovny. Tehdy také dostala tuto novou vazbu. Avšak již o devět let později byl podle přípisu na titulním listu vlastníkem daného svazku blíže neidentifikovaný piarista Hilarius a S. Gilberto. Jakým způsobem a kdy přesně se tato kniha dostala do fondu třebenické farní knihovny, však není známo. Obdobné konstatování lze použít i pro příklad zmíněných memoárů hraběnky Slavatové, v nichž se nachází hned čtyři vlastnická razítka soukromé knihovny krejčího Josefa Janeckého z Malých Žernosek, pocházející zřejmě někdy z první poloviny 20. století.

Signaturní systém

Vzhledem k tomu, že z předpokládaného fondu se dochovalo žalostné torzo, nadto svazků neobsahujících stopy po žádném předchozím organizovaném ukládání, bylo přistoupeno k využití umělého signaturního systému vytvořené pro potřeby jednotlivých souborů uložených v Knihovně Biskupství litoměřického,¹⁹ přičemž kmenová část signatury (374) odkazuje na kód farnosti Třebenice v katalogu litoměřické diecéze.

¹⁹ Charakteristiku tohoto souboru naleznete zde: <https://www.dltm.cz/knihovna>. Případně lze odkázat na úvodní pasáž článku o chotětovské farní knihovně – Martin BARUS, *Chotětovská farní knihovna – nástin vývoje a stav dochování jejího historického fondu*, Porta Bohemica 6, 2013, s. 64–65.

BISKUPSTVÍ
LITOMĚŘICKÉ

Biskupství litoměřické, Dómské náměstí 1/1
412 88 Litoměřice
KANCLÉŘSTVÍ – ARCHIV
Mgr. Martin Barus
tel.: (+420) 416 707 511 - ústředna
barus@dltm.cz
www.dltm.cz

II. ZÁKLADNÍ EVIDENCE SVAZKŮ KNIŽNÍHO FONDU

374 BIII1

CHRISTEL, Bartholomäus, 1624-1701

PRAECELLENVS VIDUARVM SPECVLVM, Fürtrefflicher Wittib-Spiegel; oder Löblicher Lebens Wandel Ihre Excellenz de Vertwittibten Hoch- und Wolgebohren Frauen, Frauen FRANCISCAE, Grafın Slawatin, gebohren Grafın von MEGGAU, [et]c. Erstlich Ihre Majestat, des annoch allergnädigst Regierenden Römischen Kaiser LEOPOLD, bey dessen jugend Jahre ; als dann Ihre Majestar der Römischen Kayserin, CLAUDIAE FELICITATIS, Obristen Hoffmeisterin / Mehrern theils aus ihren eigenhändigen Schrifften zusam[m]en gezogen, Durch R. P. BARTHOLAMAEVM CHRISTELIVM S. J.-- Gedruckt zu Brunn : bey Franz Ignatio Sinapi, 1694.- - 14 nečíslovaných stran, 486 stran, 8 nečíslovaných stran : 4° (21 cm).-- Vazba poškozovaná, v knize chybí frontispis. CZ-LtBL.-- Knihopis, BCBT38987.-- Soudobá vazba.

Lepenkové desky a plochý hřbet ve světlé kůži bez jakéhokoliv zdobení, nezdobená ořízka. CZ-LtBL.-- Na versu titulního listu a s. [14] vždy po dvou otiscích stejného oválného fialového razítka s nápisem: „Josef Janecký krejčí Malé Žernoseky, pošta Lovosice“, a zrcadlově pak německy "Josef Janecký Schneider Klein Czernosek, Post Lobositz". CZ-LtBL.-- Na versu titulního listu perem: „Kniha tato jest tisknuta v Brně u Frant. Ignatio Sinapi léta páně 1694. Josef Janecký majitel d. č. 55. Privátní bibliotéka. Jos. Janecký N. i. 55". CZ-LtBL

0005380 - Knihovna

374 BIII2/10

SCHELLER, Immanuel Johann Gerhard, 1735-1803

Imann. Joh. Gerhard Schellers ausführliches und möglichst vollständiges lateinisch-deutsche Lexicon oder Wörterbuch zum Behufe der Erklärung der Alten und Übung in der lateinischen Sprache in drey anden. [Erste Abtheilung].-- Zweyte ganz umgearbeitete und sehr vermehrte Auflage.-- Leipzig : bey Caspar Fritsch, 1788.-- XXXVII stran, 3 nečíslované strany, 2292 sloupců, 1 nečíslovaná obrazová příloha : frontispis ; 8° (24 cm).-- Tištěno frakturou a antikvou. CZ-LtBL.-- Na frontispicu mědirytina zobrazující bohyni Pallas Athénu (sing. "Liebe fc.). CZ-LtBL.-- Na titulním listu signet: v kartuši se zavíjeným ornamentem iniciály vydavatel "CF", katraše zdobena vavřínovým věncem a symboly boha Merkura. CZ-LtBL.-- V dobrém stavu. CZ- LtBL.-- Soudobá vazba. Lepenkové desky potažené hnědou kůží, na deskách zdobené bordurou z jednoduché slepotiskové linky, hřbet s pěti vazy, hřbetní pole zdobená slepotiskovými ornamentálními linkami, ve druhém poli vpleten žlutý papírový štítek se slepotiskovým nápisem "SCHELLERS LEXICON", červená natíraná ořízka. CZ-LtBL.-- Na předním příděšti červená vosková pečeť s opisem: "SIG. REINH. MANIAK", v poli nápis "MP OV", nad ním ligatura M a obráceného V a nad ní koruna s převýšeným křížem. CZ-LtBL

0005377 - Knihovna

374 BIII2/10

SCHELLER, Immanuel Johann Gerhard, 1735-1803

[Imann. Joh. Gerhard Schellers ausführliches und möglichst vollständiges lateinisch-deutsche Lexicon oder Wörterbuch zum Behufe der Erklärung der Alten und Übung in der lateinischen Sprache in drey anden]. Dritte Abtheilung.-- [Leipzig :] : [bey Caspar Fritsch], [1788].-- 2 nečíslované strany, sloupec 5349-7834, 5 nečíslovaných stran ; 8° (24 cm).-- Tištěno frakturou a antikvou. CZ-LtBL.-- V dobrém stavu. CZ-LtBL.-- Soudobá vazba. Lepenkové desky potažené hnědou kůží, na deskách zdobené bordurou z jednoduché slepotiskové linky, hřbet s pěti vazy, hřbetní pole zdobená slepotiskovými ornamentálními linkami, ve druhém poli vpleten žlutý papírový štítek se slepotiskovým nápisem "SCHELLERS LEXICON", červená natíraná ořízka. CZ- LtBL.-- Na předním příděšti červená vosková pečeť s opisem: "SIG. REINH. MANIAK", v poli nápis "MP OV", nad ním ligatura M a obráceného V a nad ní koruna s převýšeným křížem. CZ-LtBL

0005378 - Knihovna

374 BIV1

FRENCL, Innocenc Antonín, 1818-1862

Postilla, aneb, Výklady a rozgjmánj na ewangelia nedělnj a swátečnj celého roku, gakož i umučenj Pána našeho Ježiše Krista. Díl II., Sahá od slawného dne wzkrjšenj Páně až do poslednj neděle po swatém Duchu / ku poučenj a vzdělánj katolických křesťanů sepsaná od Innocencia Antonjna Frencla.-- W Praze : Dědictwj Swatojanské, 1855.-- 866 stran ; 27 cm.-- (Dědictwj Swatojanské ; č. 40).-- Knižní blok uvolněn od desek, zadní desky chybí. CZ- LtBL.-- Soudobá lepenková vazba. CZ-LtBL.-- (Vázáno)

0005379 - Knihovna

374 CIII1

VERGILIUS, 70 př. Kr.-19 př. Kr.

PUBLII VIRGILII MARONIS OPERA : Cum interpretatione P. CAROLI RUAEI Soc. JESU in Notas redacta. Quibus adjunguntur Exercitationes Rhetoriace in praecipuas AENEIDOS Orationes. Nec non LOCUPLETISSIMI INDICES: Quorum primus Descriptiones continent; Secundus Comparationes, seu Similitudines; Tertius Dicta Memorabilia; Quartus est in Notis. Tribus Tomis distincta.-- Editio Tertia.-- INGOLSTADII ; & AUGUSTAE VINDEL : Sumptibus Joan Francisci Xav. Cratz, Bibliop. Academici ; & Thomae Summer, Bibliop. Aug, 1748.- - 16 nečíslovaných stran, 1066, 153 stran, 1 nečíslovaná strana ; 16° (17 cm).-- Text vysázen antikvou, místy italikou. CZ-LtBL.-- V dobrém stavu. CZ-LtBL.-- Kniha byla v roce 1770 začleněna do salcburské arcibiskupské knihovny (supralibos a hřbetní štítek), již v r. 1779 však kniha patřila piaristovi Hilariovi a S. Gilberto. Akvizice do třebeňské farní knihovny není známa.-- Soudobá vazba. Dýchové desky potažené hnědou kůží, hřbet vázán na čtyři vazy zdobené slepotiskovým perlovcem a oddělené dvoulinkou, pole zdobena čtyřmi nárožními kolky a dominantou. Ve druhém poli slepotiskový rámeček: "SALIBBUR. 1770". Přední deska orámována zlatotiskovým vlysem, uprostřed zlatotiskové supralibros (zlatotisk je značně setřelý). CZ-LtBL.-- Zlatotiskové na deskách; v kartuši poněkud erb salcburského arcibiskupa Zikmunda III. Kryštofa von Schrattenbach, v opisu: "S.D.G.A.S.S.A.L.G.P" (Sigismundus Dei Gratia Archiepiscopus Salisburgensis, Sedis Apostolicae Legatus, Germaniae Primas). CZ-LtBL. -- Na hřbetě štítek se slepotiskem: "SALIBBUR. 1770". CZ-LtBL. -- Na titulním listu perem: " Ex Libris Fra... D... Hilarii a S. Gilberto S. Piar. 1779" (poškozeno). CZ-LtBL. -- Na titulním listu perem: "P. G.". CZ-LtBL

0005375 – Knihovna

374 CIII1

OVIDIUS, 43 př. Kr.-asi 18 po Kr.

PVBLII OVIDII NASONIS METAMORPHOSEON LIBRI XV. : oder Bücher der Verwandlungen Mit Teutschen Anmerkungen. Darin 1) einzelne Wörter und ganze Redens-Arten erklärt, 2) die schwerste Constructiones angezeigt, 3) die Antiquitäten, Geographie und Mythologie kürzlich erörtert werden. Nebst Lateinischen und Teutschen Registern.-- Nürnberg : Johann Paul Krauß, Buchhändler in Wien, 1757.-- 14 nečíslovaných stran, 688 stran, 78 nečíslovaných stran, jedna nečíslovaná obrazová příloha : frontispis ; 8° (18 cm).-- Text vysázen antikvou, poznámky frakturou, místy antikvou. CZ-LtBL.-- Na frontispisu mědirytina zobrazující boha Silvana sedícího pod stromem vedle nějž je na soklu busta představující zřejmě boha Termina. CZ-LtBL.-- V dobrém stavu. CZ-LtBL.-- Soudobá vazba. Kniha v dýchových deskách pokrytých šedým papírem, na plochem hřbetu nalepen bílý papírový štítek s tištěným nápisem "Ovidii Nasonis Bücher der Verwandlungen"; ořízka nezdobená. CZ-LtBL

0005376 - Knihovna